

LILLA VILDMARKSRUNDAN

23 km

www.skaraborgsleder.se

Rev 15 oktober, 2018

Välkommen på en runda i ett kulturhistoriskt vackert landskap, kantat av hästar, får, kossor, stenmurar och storskog. Kanske får du även se en älg eller någon grupp rådjur. Du passerar ett par fina badplatser och högsta punkten ligger ca. 340 m.ö.h. Utflykten är anpassad för en bred målgrupp. Den tar ca 1,5-2 timmar och sträckan är relativt lätttrampad oavsett åt vilket håll du åker.

CYKELLEDEN

Startpunkt: Ingo/Frendo i sydvästra kanten av Mullsjö har valts som gemensam utgångspunkt för samtliga cykelleder i kommunen.

Svårighetsgrad: Medel. Leden går till större delen i ett plant landskap med undantag för ett par mjukt kuperade åsar. Leden följer en blandning av belagda vägar och enklare grusvägar.

Logistik:

- Ingo/Frendo - Gravsjön 10 km
- Gravsjön - Balders sten 7,5 km
- Avstickare till Fursjö badplats 0,8 km (enkel väg)
- Balders sten - Ingo/Frendo 5,4 km

VI REKOMMENDERAR ÄVEN

- Sandhemsrundan, 35 km
- Brängen Runt, 35 km
- Bottnarydsrundan, 53 km

VIKTIGA TELEFONNUMMER

- Mullsjö kommun, tel 0392-140 00
- Nummerupplysningen, tel 118 118
- Nödsituation, tel 112
- Vårdcentral, tel 010-242 47 00

LEDBESKRIVNING

Från starten vid Ingo/Frendo går cykelleden längs Falköpingsvägen norrut och ut ur Mullsjö. Efter 500 m svänger du vänster mot Nykyrka.

1. Nuvarande Nykyrka kyrka blev färdig 1887 och ersatte den gamla kyrkan från 1656. Byggnaden gjordes helt i trä och stilen är nygotisk. Den Sagerska familjen som finansierade bygget var delvis katoliker, vilket bidrog till ett för tiden delikat problem. Lösningen blev en utökning av kyrkogården där familjen Sager har sin egen familjegrav. Sagers stora gravplats ligger på norra delen av kyrkogården. De tretton Ryforsmederna smidde sina egna gravkors. Tolv av korsen står framför kyrkan och ett står vid korväggen.

Ca 300 m efter kyrkan finner du, på höger sida, Ryfors Konfektyrer med fabriksförsäljning av godis. Efter ytterligare 100 m är du åter ute på Falköpingsvägen.

Sväng vänster (mot Falköping) och fortsätt ca 1 km mot nordväst.

2. Stora Gälleryd är ett gammalt prästboställe. Det finns en historia från 1703 om kaplanen Lars Laurelius som orsakade mässfall, dvs han kom inte till mässan. Av tingsprotokollet framgår att han och svärmodern hade två olika versioner till det inträffade. Lars påstod att han blivit "sönderbasad", dvs fått stryk av sin svärmor, medan svärmodern, Annika Lund i Eket, berättade att kaplanen frånvaro snarare orsakats av starka drycker.

Sväng åt höger mot Stora Gälleryd och där efter omedelbart åt vänster på den asfalterade fd riksvägen. 300 m norrut svänger du åt höger mot Vasen.

3. Vasen. Under 1800- och början av 1900-talen framställdes träkol i stor skala i ett flertal kolugnar i tegel. Under andra världskriget fanns ett mindre raffinaderi där tjärlja framställdes ur tallstubbar. Oljan såldes som drivmedel till fiskeflottan i Göteborg.

Efter Vasen (se kartan) följer du grusvägen fram till den belagda, sk EPA-vägen. Där tar du åt vänster och fortsätter norrut mot gården Nyskog.

4. EPA-vägen byggdes av arbetslösa på 1930-talet under depressionen. Det var ett sk AK-arbete. Vägen fick sitt smeknamn pga dess tvivelaktiga kvalitet.

Vid Nyskog tar du åt vänster mot L. Bråared.

5. Vid Halleberg håller Gravsjö hembygdsförening ett vida känt midsommarfirande som lockar runt 1000 besökare, bl a barnfamiljer.

Vid Halleberg tar du till höger mot Gravsjö.

6. Vid Ostbacken (tidigare Osbacken) låg fram till 1950-talet en folkskola. "Os" är ett gammalt ord som betyder "utlopp i en sjö".

7. Gravsjö var fram till 1900-talets mitt ett minisamhälle med lanthandel, post- och telegraf. Taknocken på Gravsjö missionshus är vattendelare. Regnvattnet på den östra takhalvan rinner till Östersjön och vattnet på den västra hamnar i Kattegatt. Vid sjön finns en fin liten badplats.

I Gravsjö svänger leden åt vänster och följer den belagda vägen lätt uppför ca 0,5 km. Här tar asfalten slut. Efter ytterligare ca 300 m tar du av höger mot Åskedalen.

Nu följer du en mindre grusväg mot Sällarehemmet och Berget.

8. Sällarehemmet är känt sedan 1685. En sällare hade som yrke att tillverka såll.

9. Berget ligger i Skaraborgs högst belägna område. Vägen du cyklar på passerar här 340 m ö h. Efter Berget går det lätt utför någon kilometer.

10. Flatered finns upptagen i jordeboken första gången år 1539 och då som ett kronohemman. Runt gårdarna i Flatered finns några av Habo kommuns vackraste ängs- och hagmarker. I det småbrutna landskapet med åsar och kullar kan man finna brudsporre, låsbråken, fältgentiana, solvanda och jungfrulin.

11. Balders sten. Enligt sägnen ska jätten Balder ha kastat flyttblocket på Habo kyrka, men missade så grovt att stenen hamnade här.

Vid den asfalterade vägen mellan Habo och Mullsjö kan du välja att åka åt höger (västerut) mot Mullsjö, eller göra en ca 800 m lång avstickare till Fursjö.

12. I Fursjö finns en trevlig badplats och en kiosk med sommarservering.

13. Gården Julared finns omnämnd år 1539 som ett kronohemman. Namnet antas syfta på kvarnhjul. Vid dammen söder om vägen finns fortfarande ett kvarnhus, dock är alla spår av verksamheten borta. Norr om vägen står den tidigare folkskolan.

14. Leden passerar Liabäck strax före Mullsjö. Denna gård, liksom Bosebygd, Havstenshult, Gunnarsbo och Sjöryd är gårdsnamn kända från 1400- och 1500-talet. Flera av dessa namn återfinns numera som delar i Mullsjö tätort.

15. Mullsjö växte fram som stationssamhälle i slutet av 1800-talet då järnvägen mellan Falköping och Jönköping stod klar.

Efter Mullsjö centrum når du åter Ingo/Frendo som är cykelturens slutmål.

Observera att en del av de platser som nämns i ledbeskrivningen (rosa rektanglar) enbart finns i kartan och ej på vägskyltar.

